

European Union

SGP The GEF
Small Grants
Programme

Empowered lives.
Resilient nations.

STUDIUL DE EVALUARE A PLANULUI DE ACȚIUNI PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE MEDIU PENTRU ANII 2014-2023 - ACTIVITĂȚI PLANIFICATE PENTRU ANUL 2015

Acest Studiu este elaborat pentru reprezentanții societății civile, precum și pentru alte părți interesate. Studiul este realizat de AO Mișcarea Ecologistă din Moldova în cadrul proiectului "Monitorizare pentru o bună guvernare de mediu", proiect finanțat în cadrul programului "Consolidarea guvernării ecologice prin formarea capacităților organizațiilor non-guvernamentale (ONG)", finanțat de Uniunea Europeană, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD).

Conținutul acestui Studiu nu reflectă în mod obligatoriu poziția oficială a donatorului. Buletinul este distribuit gratuit și poate fi transmis sau multiplicat fără restricții, cu condiția păstrării integrității textelor și menționării surselor.

Decembrie 2015

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

CUPRINS

LISTA DE ABREVIERI.....	3
INTRODUCERE.....	4
METODOLOGIA DE REALIZARE A RAPORTULUI DE EVALUARE	8
REALIZAREA PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE MEDIU PENTRU ANII 2014-2023 - ACTIVITĂȚI PLANIFICATE PENTRU ANUL 2015.....	10
CONCLUZII PRIVIND REALIZAREA PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE MEDIU PENTRU ANII 2014-2023 - ACTIVITĂȚI PLANIFICATE PENTRU ANUL 2015.....	24

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

LISTA DE ABREVIERI

SM – Strategia de mediu

AA- Acordul de Asociere

MM – Ministerul Mediului

MS- Ministerul Sănătății

MTID- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor

ARFC - Agenția Relații Funciare și Cadastru

MAIA - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

AȘM - Academia de Științe a Moldovei

AAPC - autoritățile administrației publice centrale

MEC - Ministerul Economiei

MDRC - Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

AEE - Agenția pentru Eficiență Energetică

MF – Ministerul Finanțelor

ME- Ministerul Educației

BNS - Biroul Național de Statistică

MAEIE- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

AAPL - Autoritățile administrației publice locale

IS - Institutul de Standardizare

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

INTRODUCERE

Procesul de integrare europeană reprezintă o provocare a sectorului de mediu și include două mari direcții de acțiune: armonizarea legislației naționale de mediu cu acquisul comunitar din sector și reforma instituțională, care presupune dezvoltarea unui mecanism instituțional capabil să pună în aplicare cadrul legislativ nou-adoptat.

Strategia de mediu pentru anii 2014-2023 (în continuare – Strategie) vizează exact aceste provocări și tinde să constituie documentul-cheie în planificarea strategică a acțiunilor ce vor fi întreprinse în următorii zece ani.

Capitolul „Mediu” din Acordul de asociere prevede angajamente și activități concrete ale Guvernului Republicii Moldova în domeniul protecției mediului, precum:

a) elaborarea legislației, normelor și standardelor armonizate cu prevederile directivelor Uniunii Europene, precum și consolidarea capacității instituționale și înființarea structurilor noi necesare;

b) elaborarea unei Strategii naționale de mediu, care să cuprindă reformele instituționale planificate, în termenele stabilite, pentru punerea în aplicare și respectarea legislației de mediu;

c) elaborarea strategiilor sectoriale în domeniul apei, aerului, conservării biodiversității, adaptării și atenuării fenomenului schimbării climatice ș.a.

d) divizarea strictă și clară a competențelor între organele de mediu la nivel național, regional și local;

e) integrarea mediului în alte politici sectoriale, promovarea dezvoltării economice verzi și a eco-inovațiilor.

În prezent, capitole întregi ce cuprind acțiuni de protecție a mediului sînt incluse în documente naționale de planificare strategică, ca Programul de activitate și Planul de acțiuni al Guvernului, Strategia de asigurare a securității naționale, Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului, Cadrul bugetar pe termen mediu. Domeniul protecției mediului a fost recunoscut ca un domeniu important pentru dezvoltarea social-economică a țării în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

În aceste documente de politici însă prioritățile de mediu sînt expuse succint și sporadic, fără a avea la bază un document de politică de mediu, fiind formulate în raport cu cerințele și necesitățile evidențiate la momentul respectiv. Astfel, Strategia de mediu pentru perioada 2014-2023 caută să compenseze această lacună și să stabilească obiective concrete în domeniul protecției mediului, a căror implementare va conduce la dezvoltarea durabilă a țării, la integrarea europeană, la aplicarea principiilor economiei verzi, precum și la obținerea unor beneficii considerabile în ceea ce privește îmbunătățirea sănătății și reducerea mortalității, precum și la apariția unor oportunități economice și economisiri pe scară largă, care, respectiv, vor contribui la bunăstarea comunității.

Viziunea Strategiei are drept premisă reforma implementată în sectorul protecției mediului, astfel încît să funcționeze un sistem instituțional, administrativ și de management de mediu ajustat la rigorile Uniunii Europene, care să asigure durabilitatea mediului și creșterea calității factorilor de mediu.

Scopul Strategiei este de a garanta populației Republicii Moldova dreptul la un mediu durabil nepoluat și sănătos, în armonie cu dezvoltarea economică și bunăstarea socială.

Obiectivul general al Strategiei rezidă în crearea unui sistem eficient de management de mediu, care să contribuie la creșterea calității factorilor de mediu și să asigure populației dreptul la un mediu natural curat, sănătos și durabil.

Obiectivele specifice ale Strategiei:

1) asigurarea condițiilor de bună guvernare și eficientizarea potențialului instituțional și managerial în domeniul protecției mediului pentru atingerea obiectivelor de mediu;

2) integrarea principiilor de protecție a mediului, de dezvoltare durabilă și dezvoltare economică verde, de adaptare la schimbările climatice în toate sectoarele economiei naționale;

3) sporirea nivelului de cunoștințe privind protecția mediului în rîndul elevilor, studenților și angajaților cu cel puțin 50% pînă în anul 2023 și asigurarea accesului la informația de mediu;

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

- 4) reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului și îmbunătățirea măsurilor de prevenire a poluării mediului;
- 5) crearea sistemului de monitoring integrat și control al calității mediului;
- 6) asigurarea utilizării raționale, protecției și conservării resurselor naturale prin:
 - a) îmbunătățirea calității a cel puțin 50% din apele de suprafață și implementarea sistemului de management al bazinelor hidrografice;
 - b) asigurarea accesului, până în anul 2023, a circa 80% din populație la sistemele și serviciile accesului sigure de alimentare cu apă și a circa 65 % la sistemele și serviciile de canalizare;
 - c) îmbunătățirea calității solurilor și reconstrucția ecologică a terenurilor degradate, afectate de alunecări și a fișilor de protecție a terenurilor agricole în proporție de 100%;
 - d) gestionarea durabilă și protecția resurselor minerale utile;
 - e) extinderea suprafețelor de păduri până la 15% din teritoriul țării și a ariilor naturale protejate de stat până la 8% din teritoriu, precum și asigurarea managementului eficient și durabil al ecosistemelor naturale;
- 7) crearea sistemului de management integrat al calității aerului, reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă cu 30% până în anul 2023 și a gazelor cu efect de seră cu cel puțin 20% până în anul 2020, comparativ cu scenariul liniei de bază;
- 8) crearea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor chimice, care să contribuie la reducerea cu 30% a cantităților de deșeuri depozitate și creșterea cu 20 % aratei de reciclare până în anul 2023.

Realizarea acestor obiective poate fi obținută doar prin implementarea constantă și în termenii stabiliți ai planului de activitate aprobat prin HOTĂRÎRE Nr. 301 din 24.04.2014 (în continuare Planul).

Astfel în Planul de activitate sunt indicate 115 acțiuni care trebuie să asigure atingerea celor 8 obiective specific stabilite în Strategie. Acțiunile prevăd implicarea a 13 instituții guvernamentale precum și AAPL-uri. Acțiunile reprezintă elaborarea documentelor tip: proiecte de legi, sistem de coordonare, planuri de management, programe de întărire a

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

capacităților, instrucțiuni, ghiduri, creare de unități, laboratoare, puncte de control și officii, elaborare de sisteme informaționale, mecanisme, bază de date, standarde, inventare, register, programe de monitoring, studii de fezabilitate, construcția de apeducte și rețele de canalizare, etc.

Mișcarea Ecologistă din Moldova, în calitatea sa de organizație obștească de mediu s-a implicat în procesul de elaborare a Strategiei prin prezentarea de avize și recomandări la documentul strategic.

Acum, la etapa când documentul trebuie să fie implementat, Mișcarea Ecologistă din Moldova a decis să realizeze un exercițiu de evaluare independentă a modalității în care implementarea Strategiei se realizează în conformitate cu Planul aprobat prin elaborarea unui Studiu de evaluare a gradului de implementare a Strategiei, luând ca referință activitățile planificate a fi realizate în anul 2015..

Acest exercițiu este abosolut necesar pentru a evalua calitatea actului de guvernare a Autorității de Mediu, identificare punctelor forte dar și a curențelor existente în acest domeniu.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

METODOLOGIA DE REALIZARE A RAPORTULUI DE EVALUARE

Planul de acțiuni privind implementarea SM conține o metodologie de evaluare, structurată pe indicatorii de monitorizare și rezultate scontate la fiecare acțiune în parte, fiind indicate instituțiile responsabile de realizare a fiecărei acțiuni.

În prezentul studiu vor fi folosiți indicatorii stabiliți în Planul Strategiei precum și alți indicatori obiectivi (rapoarte și studii internaționale) care să ofere date obiective și complexe privind progresul obținut de MM și celelalte instituții responsabile în implementarea documentului strategic pînă în prezent.

Metodologia de evaluare în cauză este bazată pe trei componente principale:

1. analiza documentelor deja existente privind implementarea Strategiei (rapoartele elaborate de autoritățile publice implicate în realizarea Strategiei și rapoartele de monitorizare, elaborate de către grupul de monitorizare a implementării obiectivelor specifice creat prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 40 din 27.05.2014);

2. realizarea unei evaluări independente a nivelului de realizare a fiecărei acțiuni în parte;

În procesul de monitorizare au fost folosiți indicatori cantitativi și calitativi.

Indicatori cantitativi:

- Numărul de documente de politici elaborate și supuse consultării cu publicul ;
- Numărul de documente de politici aprobate ;

Indicatori calitativi:

- informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- informarea publicului referitor la deciziile adoptate.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

Sursele de informative:

- Rapoarte oficiale de pe paginile web: www.mediu.gov.md, www.particip.gov.md
- Corespondența oficială
- Comunicate de presă, conferințe de presă

În prezentul raport au fost analizate 25 acțiuni care trebuiau să fie realizate în anul 2015 conform Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei.

Fiecare din acțiunile indicate în Plan a fost analizată în baza indicatorilor prezentați mai sus, astfel încât prezentul Studiu să prezinte o informație obiectivă și să servească drept un instrument util al autorităților publice eforturile de protecție a mediului înconjurător și crearea a unui sistem instituțional, administrativ și de management de mediu ajustat la rigorile Uniunii Europene, care să asigure durabilitatea mediului și creșterea calității factorilor de mediu.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

REALIZAREA PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE MEDIU PENTRU ANII 2014-2023 - ACTIVITĂȚI PLANIFICATE PENTRU ANUL 2015

În limitele prezentului raport au fost selectate următoarele obiective pentru care au fost planificat acțiuni ce urmau a fi realizate pe parcursul anului 2015.

Obiectivul specific 1. Asigurarea condițiilor de bună guvernare și eficientizare a potențialului instituțional și managerial în domeniul protecției mediului pentru atingerea obiectivelor de mediu

În vederea atingerii acestui obiectiv, în anul 2015 au fost prevăzute 15 acțiuni ce urmau să fie implementate de următoarele instituții: MM, MAIA, MS, AAPL. Acțiunile urmau a fi finanțate din bugetul de stat, inclusive Fondul Ecologic Național precum și cu asistența externă. Rezultat scontat al acțiunilor: 6 proiecte de legi aprobate, 2 proiecte de documente de politici aprobate, 2 planuri de acțiuni aprobate, instrucțiuni și ghiduri elaborate, număr nedefinit de PLAM-uri elaborate și aprobate, instituții –reorganizate; instituții noi – create, laboratorul de mediu- creat, Secții ecologice în cadrul autorităților administrației publice locale – create;

Acțiunile trebuiau să fie axate pe următoarele 3 direcții:

Direcția de acțiune 1. Armonizarea legislației de mediu la prevederile directivelor UE din domeniu

- Elaborarea proiectului de lege privind protecția mediului (armonizat la cele 25 de directive UE de mediu);
- Elaborarea proiectului de lege privind securitatea biologică, în conformitate cu prevederile Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberativă în mediu a organismelor modificate genetic;
- Elaborarea proiectului de lege privind deșeurile (*conform Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de*

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

abrogare a anumitor directive, Directivei 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri și Directivei 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE);

- Elaborarea proiectului de lege privind evaluarea strategică de mediu, armonizat cu *Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului și la Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul;*
- Îmbunătățirea și modificarea Legii privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului;
- Elaborarea proiectului de lege privind ratificarea Convenției de la Minamata cu privire la mercur.

Direcția de acțiune 2. Asigurarea planificării strategice de mediu la nivel național, sectorial și local

- Elaborarea documentelor de politici în domeniul protecției resurselor de apă;
- Elaborarea documentelor de politici în domeniul protecției aerului atmosferic;
- Elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național privind managementul durabil al substanțelor chimice în perioada 2016-2020;
- Revizuirea și actualizarea Planului național de implementare a Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți;
- Asigurarea elaborării planurilor locale de acțiuni în domeniul mediului, a planurilor locale de acțiuni în domeniul mediului pentru fiecare regiune, raion și localitate în parte.

Direcția de acțiune 3. Asigurarea reformei instituționale în sectorul de mediu

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

- Asigurarea reformelor instituționale și consolidării capacităților în sectorul de mediu, în conformitate cu rezultatele analizei funcționale;
- Instituționalizarea funcțiilor de protecție a fondului forestier, a solurilor, aerului și a schimbărilor climatice în cadrul sistemului de protecție a mediului;
- Revizuirea sistemului de laboratoare privind calitatea mediului și crearea laboratorului național de referință pentru mediu;
- Elaborarea cadrului normativ necesar pentru crearea secțiilor ecologice în cadrul autorităților administrației publice locale.

Obiectivul specific 4. Reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului și îmbunătățirea măsurilor de prevenire a poluării mediului

În vederea atingerii acestui obiectiv au fost prevăzute 10 acțiuni dintre care doar una trebuia să fie realizată până la finele anului 2015. Instituții responsabile: MM, MF.

Acțiunea:

- Consolidarea Fondului Ecologic Național și a fondurilor ecologice locale și eficientizarea activității acestora;

Obiectivul specific 5. Crearea sistemului de monitoring integrat și de control al calității mediului

Întru realizarea acestui obiectiv au fost prevăzute 5 acțiuni dintre care doar una trebuie să fie realizată până la finele anului 2015. Acțiunea trebuia să fie implementată din surse ale bugetului de stat de către următoarele instituții: MM, MS, AȘM.

Acțiunea:

- Elaborarea și aprobarea unui program de monitoring ecologic integrat al calității componentelor de mediu (inclusiv pentru monitoringul calității solurilor, biodiversității, al ariilor naturale protejate de stat, al zonelor umede, al zgomotului și al concentrațiilor de radon etc.);

Obiectivul specific 6. Asigurarea utilizării raționale, protecției și conservării resurselor naturale.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

Întru realizarea acestui obiectiv au fost prevăzute 4 acțiuni care trebuiau să fie implementate de următoarele instituții: MM, MS, MAI, MEC. Realizarea acestui obiectiv presupune focusarea pe următoarele sub-obiective:

Obiectivul specific 6.1. Îmbunătățirea calității a cel puțin 50% din apele de suprafață prin implementarea sistemului de management al bazinelor hidrografice

- Elaborarea mecanismului privind responsabilitatea pentru protecția apelor de suprafață;
- Elaborarea unui studiu de fezabilitate privind riscurile la inundații, elaborarea hărților de hazard și a hărților de risc de inundații pentru zonele cu risc sporit la inundații, elaborarea planurilor de management al riscurilor de inundații;

Obiectivul specific 6.2. Asigurarea accesului pînă în anul 2023 a circa 80% din populație la sisteme și servicii sigure de alimentare cu apă și a circa 65 % la sisteme și servicii de canalizare

Pentru atingerea acestui obiectiv, în anul 2015 trebuiau să fie întreprinse acțiuni în vederea:

- Promovării principiilor economiei de piață și promovării parteneriatului public-privat în domeniul alimentării cu apă și canalizare.

O altă direcție în vederea atingerii obiectivului nr.6 al Strategiei este Direcția de acțiune: **Gestionarea durabilă și protecția resurselor minerale utile.**

Astfel, în anul 2015 trebuiau să fie întreprinse următoarele măsuri:

- Crearea mecanismului de implementare a Codului Subsolului

Obiectivul specific 8. Crearea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor chimice, care ar contribui la reducerea cu 30% a cantității de deșuri depozitate și creșterea cu 20% a ratei de reciclare pînă în anul 2023

În vederea atingerii acestui obiectiv, în anul 2015 trebuiau să fie întreprinse 4 acțiuni din cele 9 prevăzute în total. Instituții implicate în realizarea activităților: MM, MS. Rezultatele care ar fi trebuit să fie atinse: 2 inventare create, un registru electronic creat, număr nedefinit de servicii și sisteme de colectare create.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

- Extinderea serviciilor de salubritate din mediul urban și rural prin introducerea/ extinderea sistemelor de colectare selectivă la sursă ;
- Inventarierea articolelor și produselor cu conținut de mercur și compușii acestuia, a stocurilor și deșeurilor de mercur, a vopselelor cu conținut de plumb și compușii acestuia;
- Inventarierea, cartografierea și crearea bazei de date privind terenurile contaminate cu substanțe chimice periculoase;
- Crearea registrului produselor chimice de pe piața Republicii Moldova.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

Rezultate obținute pînă la 31 decembrie 2015:

Nr.	Acțiunea	Etapa de realizare	Ind.monit.	Gr. realizare
1	Elaborarea proiectului de lege privind protecția mediului (armonizat la cele 25 de directive UE de mediu)	Proiect discutat în elaborare	Proiect, aprobat	Parțial realizat
2	Elaborarea proiectului de lege privind securitatea biologică, în conformitate cu prevederile Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberativă în mediu a organismelor modificate genetic	Proiect discutat în elaborare	Proiect, aprobat	Parțial realizat
3	Elaborarea proiectului de lege privind deșeurile (conform Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, Directivei 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri și Directivei 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE)	Proiectul legii deșeurilor – aprobat http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=361813 Au fost elaborate proiectele unor Regulamente ca: Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice și electronice ; Regulamentul cu privire la depozitele de deșeuri ; Regulamentul privind bateriile și acumulatorii, precum și deșeurile acestora.	Proiect, aprobat	Realizat
4	Elaborarea proiectului de lege privind evaluarea strategică de mediu, armonizat cu Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului și la Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 de instituire a participării publicului la elaborarea	Proiect de Lege privind evaluarea strategică de mediu prevede instituirea unui cadru juridic de efectuare a evaluării strategice de mediu în vederea asigurării unui înalt nivel de protecție a mediului, prevenirii sau diminuării impactului negativ asupra mediului și sănătății populației al documentelor de politici planificate. A fost definitivat proiectul Ghidul practic privind aplicarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și urmează a fi aprobat și publicat. - proiectul legii privind evaluarea strategică de mediu a fost supus procedurii	Proiect, aprobat	Parțial realizat

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

<i>anumitor planuri și programe privind mediul</i>		de reavizare; http://www.particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=1722		
5	Îmbunătățirea și modificarea Legii privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului	LEGE Nr. 86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Publicat : 04.07.2014 în Monitorul Oficial Nr. 174-177 , art Nr : 393. Data intrării în vigoare : 04.01.2015. În perioada de raportare s-a definitivat proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, elaborat în scopul ajustării actelor legislative în vigoare la prevederile Legii nr. 86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului a fost elaborat, urmînd a fi inițiată procedura de avizare după instituirea noului Guvern. S-a definitivat prima parte a Ghidului privind aplicarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului ce ține de procedura de evaluare prealabilă și a fost inițiată definitivarea părții a doua a Ghidului – ce ține de elaborarea și coordonarea Programului de elaborare a Documentației EIM Legea privind expertiza ecologică de stat a fost modificată. http://lex.justice.md/md/360395/	Proiect, aprobat	Realizat
6	Elaborarea proiectului de lege privind ratificarea Convenției de la Minamata cu privire la mercur	Informații publice cu privire la proiectul de lege privind ratificarea Convenției de la Minamata cu privire la mercur nu sunt.	Proiect, aprobat	Nerealizat
7	Elaborarea documentelor de politici în domeniul protecției resurselor de apă: Strategia de alimentare cu apă și sanitație a localităților RM pînă în anul 2027; Legea Apelor și mecanismul de implementare a acesteia (circa 18 acte normative); Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; Regulamentul privind prevenirea poluării apelor	Proiectele Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru și a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră au fost modificate și perfectate în conformitate cu recomandările parvenite. Astfel, la moment proiectele se definitivează pentru prezentare spre avizare. A fost aprobată Hotărîrea Guvernului nr. 823 din 20.11.2015 cu privire la modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului nr. 894 din 12 noiembrie 2013 „Cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul	Proiect, aprobat	Parțial realizat

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

din activitățile agricole;

autorizării de mediu pentru folosința specială a apei”.
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=361901>
În perioada de raportare, luând în considerație Avizul Ministerului Justiției, proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea conceptului tehnic și regulamentului de funcționare ale sistemului informațional al resurselor de apă din Republica Moldova (SIRA) a suferit modificări substanțiale, de aceea proiectul modificat a fost supus din nou procedurii de reavizare.

A continuat elaborarea Raportului de evaluare privind situația în domeniul colectării și epurării apelor uzate în Republica Moldova. A fost elaborată și prezentată Ambasadei Slovaciei propunerea de proiect de acordare a suportului necesar pentru elaborarea bazei de date privind colectarea și epurarea apelor uzate urbane în conformitate cu cerințele Directivei 91/271/CEE.

Este în curs de realizare elaborarea proiectului legii privind calitatea apei potabile conform Directivei 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003

Proiectul hotărîrii Guvernului privind aprobarea regulamentului sanitar pentru monitorizarea calității apei potabile ;

A continuat lucrul asupra elaborării programelor de monitoring privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din sursele agricole ca parte integrantă a Planurilor de Gestionare a districtelor bazinelor hidrografice Nistru și Dunărea-Prut și Marea Neagră, care se elaborează la moment cu suportul Programului COMPACT și cu suportul proiectului „Protecția Bazinelor Rîurilor Internaționale”. În rezultatul discuțiilor din cadrul celor 11 consultări publice organizate la nivel regional proiectele Planurilor au fost modificate și perfectate în conformitate cu recomandările parvenite. Astfel, la moment proiectele se definitivează pentru prezentare spre avizare.

8 Elaborarea documentelor de politici în domeniul protecției aerului atmosferic

Se planifică elaborarea un studiu privind situația actuală în acest domeniu; Este în proces de elaborare cadrul legislativ/normativ care să transpună prevederile celor 6 Directive în domeniu prevăzute în AA
(Directiva 94/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili

Proiect, aprobat

Parțial realizat

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

(COV) rezultați din depozitarea carburanților și din distribuția acestora de la terminalele la stațiile de distribuție a carburanților; (implementare 5 ani); **Directiva 1999/32/CE** privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi; (implementare 2014); **Directiva 2001/81/CE** privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici; (implementare 10 ani); **Directiva 2004/107/CE** privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător; (implementare 9 ani); **Directiva 2004/42/CE** privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele și lacuri și în produsele de refinisare a vehiculelor; (implementare 10 ani); **Directiva 2008/50/CE** privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (implementare 9 ani).

Trebuia să fie promovată spre aprobare proiectul Strategiei privind protecția aerului atmosferic;

Trebuia să fie asigurată elaborarea și aprobarea reglementărilor tehnice privind limitarea pierderilor de petrol la instalațiile de depozitare din terminale și stațiile de deservire și în timpul încărcării și descărcării containerelor la terminale.

La moment continuă procesul de elaborare a proiectului Strategiei în domeniul protecției aerului atmosferic. În perioada de raportare Institutul de Ecologie și Geografie a elaborat harta zonelor și aglomerărilor în care nivelul de poluare a aerului este înalt, conform cerințelor Directivei 2008/50/CE pentru a include harta respectivă în proiectul Strategiei în domeniul protecției aerului atmosferic. Lucrul asupra elaborării proiectului continuă.

În cadrul proiectului regional „Guvernarea Calității Aerului în țările din Europa de Est”, a fost realizat studiul “Analiza lacunelor sistemului de evaluare și management a calității aerului în țările partenere”, care cuprinde și Republica Moldova și care a identificat problemele privind cadrul instituțional, sistemul de monitoring și de gestionare a calității aerului în Republica Moldova. Astfel, recomandările Studiului, urmează a fi integrate în proiectul Strategiei în domeniul protecției aerului atmosferic.

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

<p>9 Elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național privind managementul durabil al substanțelor chimice în perioada 2016-2020</p>	<p>Proiectul Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național privind managementul durabil al substanțelor chimice în perioada 2016-2020 a fost elaborat, inclusiv nota Informativă și Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea acestuia. Documentele elaborate sunt transmise spre avizare.</p>	<p>Proiect, aprobat</p>	<p>Parțial realizat</p>
<p>1 Revizuirea și actualizarea Planului național de implementare a Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți</p>	<p>Nu sunt informații publice cu privire la gradul de realizare a acestei acțiuni.</p>	<p>Proiect, aprobat</p>	<p>Nerealizat</p>
<p>1 Asigurarea elaborării planurilor locale de acțiuni în domeniul mediului, a planurilor locale de acțiuni în domeniul mediului pentru fiecare regiune, raion și localitate în parte</p>	<p>Nu sunt informații publice cu privire la gradul de realizare a acestei acțiuni.</p>	<p>Instrucțiuni, ghiduri – elaborate; numărul planurilor locale de acțiuni – coordonate și aprobate</p>	<p>Nerealizat</p>
<p>1 Asigurarea reformelor instituționale și consolidării capacităților în sectorul de mediu, în conformitate cu rezultatele analizei funcționale</p>	<p>A continuat procesul de identificare a suportului necesar pentru elaborarea conceptului de reorganizare a structurilor de mediu și crearea Agenției de Mediu. Astfel s-a negociat cu proiectul regional „Clima East”, de a acorda prin intermediul instrumentului „Expert Facility” suportul necesar. Această reformă va presupune reorganizarea, modernizarea și consolidarea instituțiilor existente, crearea unor instituții noi, eficientizarea resurselor avînd la bază eliminarea dublării funcțiilor în sectorul mediului, inclusiv prin separarea funcțiilor de elaborare a politicii de mediu, de implementare și executare a acestora și cele de control.</p> <p>A fost elaborat și definitivat proiectul noului Regulament al</p>	<p>Proiect aprobate; instituții – reorganizate ; instituții noi – create</p>	<p>Parțial realizat</p>

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

Ministerului Mediului, ajustat la prevederile Legii nr. 98 din 04 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Legii nr. 168 din 31 iulie 2015 pentru modificarea articolului 24 din Legea nr.64 din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, Legii nr. 181 din 25 iulie 2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală și Hotărârii de Guvern nr. 433 din 15.07.2015 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a serviciilor financiare. Acesta urmează a fi promovat spre aprobare după instituirea noului Guvern. De asemenea, a fost definitivat și prezentat spre avizare proiectul de hotărâre de Guvern pentru modificarea și completarea HG nr. 150 din 02.03. 2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, în legătură cu trecerea acesteia în subordinea Ministerului Mediului și ajustarea la prevederile Legii nr. 168 din 31 iulie 2015 pentru modificarea articolului 24 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern.

<p>1 Instituționalizarea funcțiilor de protecție a fondului forestier, a solurilor, aerului și a schimbărilor climatice în cadrul sistemului de protecție a mediului</p>	<p>A fost elaborat și definitivat conceptul de reorganizare a aparatului central al Ministerului Mediului, astfel încât acesta să asigure implementarea tuturor aspectelor prevăzute în Acordul de Asociere. În rezultat urmează a fi create Direcții privind politica în domeniul protecției aerului și schimbările climatice, privind prevenirea poluării și evaluarea impactului asupra mediului, privind politicile în domeniul forestier și cinegetic ș.a. Proiectul de act normativ în acest sens este în proces de elaborare.</p> <p>12.01.2016</p> <p>Prevederile privind crearea Direcțiilor privind politica în domeniul protecției aerului și schimbările climatice, privind prevenirea poluării și evaluarea impactului asupra mediului, privind politicile în domeniul forestier și cinegetic sunt incluse în proiectul noului Regulament al Ministerului Mediului, care a fost definitivat și urmează a fi promovat spre aprobare după instituirea noului Guvern.</p>	<p>Proiecte, aprobate</p>	<p>Parțial realizat</p>
<p>1 Revizuirea sistemului de laboratoare privind calitatea mediului și crearea laboratorului național</p>	<p>Nu au fost realizate activități în acest sens</p>	<p>Proiect, aprobat;</p>	<p>Nerealizat</p>

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

de referință pentru mediu		laboratorul de mediu – creat	
1 Elaborarea cadrului normativ necesar pentru crearea secțiilor ecologice în cadrul autorităților administrației publice locale	Nu este informație	Proiecte, aprobate; Secții create	Nerealizat –
1 Consolidarea Fondului Ecologic Național și a fondurilor ecologice locale și eficientizarea activității acestora	Au fost întreprinse acțiuni în vederea reformării Fondului Ecologic Național prin adoptarea noului regulament prezentat de Ministerul Mediului în vederea sporirii transparenței și eficienței lui; de considerat argumentele puternice pentru păstrarea FEN ca Fond public extrabugetar, cu statut juridic propriu, conturi bancare proprii, Consiliu de Directori dedicați și structuri de administrare. În contextul Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07. 2014, fondurile speciale, cum este Fondul Ecologic Național, sunt parte componentă a bugetului de stat, având cont trezorerial și nu bancar și este utilizat exclusiv pentru finanțarea programelor bugetare de cheltuieli în domeniul mediului. De aceea, noul Regulament elaborat de Ministerul Mediului, care prevede reformarea Fondului Ecologic Național și păstrarea lui ca Fond public extrabugetar, cu statut juridic propriu, conturi bancare proprii, Consiliu de directori și structuri de administrare nu poate fi promovat spre aprobare, deoarece contravine prevederilor Legii nr. 181 din 25.07.2014, iar în procesul de promovare nu va fi susținut de Ministerul Finanțelor. În acest sens, Ministerul Mediului a inițiat procedura de reexaminare a proiectului regulamentului și de ajustare a acestuia la prevederile legislației în vigoare, astfel ca modificările propuse să pună accent pe sporirea transparenței și eficientizarea procesului operațional al fondului în raport cu necesitatea finanțării programelor de cheltuieli aprobate în	Proiecte aprobate	Parțial realizat

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

domeniu.

<p>1 Elaborarea și aprobarea unui program de monitoring ecologic integrat al calității componentelor de mediu (inclusiv pentru monitoringul calității solurilor, biodiversității, al ariilor naturale protejate de stat, al zonelor umede, al zgomotului și al concentrațiilor de radon etc.)</p>	<p>A fost solicitat suportul partenerilor de dezvoltare pentru elaborarea Programului de monitoring integrat de mediu</p>	<p>Program de monitoring – aprobat</p>	<p>Nerealizat</p>
<p>1 Elaborarea mecanismului privind responsabilitatea pentru protecția apelor de suprafață;</p>	<p>Nu au fost realizate activități în acest sens</p>	<p>Mecanism, (inclusiv instrumente de implementare a acestuia) – elaborat și aprobat</p>	<p>Nerealizat</p>
<p>1 Elaborarea unui studiu de fezabilitate privind riscurile la inundații, elaborarea hărților de hazard și a hărților de risc de inundații pentru zonele cu risc sporit la inundații, elaborarea planurilor de management al riscurilor de inundații</p>	<p>În perioada de raportare materialele elaborate în cadrul proiectului „Suport de Asistență Tehnică și Management în vederea Protecției de Inundații a teritoriului Republicii Moldova”, finanțat de BEI (Raportul de evaluare preliminară a riscurilor la inundații, hărțile de hazard, hărțile de risc de inundații și Planul de management al riscurilor de inundații) au fost prezentate Ministerului Mediului spre examinare. La moment acestea se examinează în cadrul subdiviziunilor Ministerului.</p>	<p>Studiu de fezabilitate – elaborat; hărți elaborate; planuri de management – aprobate</p>	<p>Parțial realizat</p>
<p>2 Promovarea principiilor economiei de piață și promovării parteneriatului public-privat în domeniul alimentării cu apă și canalizare</p>	<p>A fost aprobată metodologia de prioritizare a proiectelor de infrastructură a sectorului de alimentare cu apă și sanitație</p>	<p>Instrumente economice aplicate, parteneriate</p>	<p>Parțial realizat</p>

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

			publice-private create	–
2 Crearea mecanismului de implementare a Codului Subsolutului	Nu au fost realizate activități în acest sens		Proiecte aprobate	Nerealizat
2 Extinderea serviciilor de salubritate din mediul urban și rural prin introducerea/ extinderea sistemelor de colectare selectivă la sursă	Nu au fost realizate activități în acest sens		Servicii și sisteme de colectare creat	Nerealizat
2 Inventarierea articolelor și produselor cu conținut de mercur și compuși acestuia, a stocurilor și deșeurilor de mercur, a vopselelor cu conținut de plumb și compuși acestuia	Nu au fost realizate activități în acest sens		Inventar creat	Nerealizat
2 Inventarierea, cartografierea și crearea bazei de date privind terenurile contaminate cu substanțe chimice periculoase	Nu au fost realizate activități în acest sens		Inventar creat	Nerealizat
2 Crearea registrului produselor chimice de pe piața Republicii Moldova	Prevederile privind crearea și funcționarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul produselor chimice de pe piața Republicii Moldova”, au fost incluse în proiectul Legii privind substanțele chimice. În perioada de raportare a fost perfecționat și definitivat spre a fi prezentat spre avizare proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului tehnic de creare a acestui Registru. Acest proiect urmează a fi promovat după adoptarea proiectului Legii privind substanțele chimice.	Sistemului Informațional	Registru electronic creat	Nerealizat

European Union

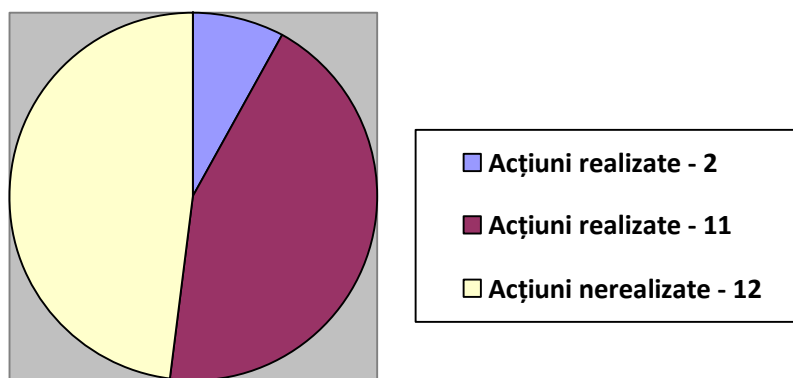
SGP The GEF
Small Grants
Programme

Empowered lives.
Resilient nations.

CONCLUZII PRIVIND REALIZAREA PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE MEDIU PENTRU ANII 2014-2023 - ACTIVITĂȚI PLANIFICATE PENTRU ANUL 2015

În limitele prezentului raport au fost analizate 25 de acțiuni planificate a fi realizate în anul 2015 conform planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023. Dintre acestea, două acțiuni au fost realizate deplin – aprobarea proiectului legii deșeurilor și îmbunătățirea și modificarea Legii privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului. Alte 11 acțiuni au fost realizate parțial, însemnând faptul că în mare parte că au fost elaborate proiecte de legi dar care din varii motive nu au fost aprobate. Din cele 25 de acțiuni planificate, 12 nu au fost realizate, indicatorii de monitorizare stabilit în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 301 din 24 aprilie 2014 nefiind atinși.

Provocările cu care s-au confruntat instituțiile implicate în realizarea acțiunilor au fost legate în cea mai mare parte de factorul politic. Reamintim că pe parcursul anului 2015 au fost demise 2 Guverne, fapt care a cauzat tergiversarea aprobării documentelor de politici aprobate.

Provocările instituționale ale Ministerului Mediului – instituția principală în implementarea Strategiei de Mediu 2014-2023 au fost legate de lipsa structurilor necesare

European Union

Empowered lives.
Resilient nations.

și numărul redus de personal fapt care a condus la imposibilitatea elaborării și armonizării documentelor legislative în termeni utili.

O altă problemă ține de capacitățile limitate ale specialiștilor care activează în domeniu și fluctuația mare de cadre

O altă provocare se referă la lipsa surselor financiare necesare pentru implementarea politicii de mediu

Au existat și anumite probleme de ordin instituțional: suprapuneri, dublări și lipsa delimitării clare a funcțiilor de elaborare, implementare a politicilor și de control de stat.

În concluzie se constată o mare problemă ce ține de insuficiența capacităților instituționale ale structurilor de mediu, dar în special ale Ministerului Mediului.

NOTĂ : Prezentul studiu a fost prezentat la 30 decembrie 2015 și reflectă doar acțiunile indicate în Anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr. 301 din 24 aprilie 2014. Ținînd cont de faptul că nu toate instituțiile implicate în implementarea Strategiei au prezentat informații privind gradul de realizare a acțiunilor, studiul urmează a fi completat, la necesitate, cu noi date.